

αναζητώντας τον δικό μου χρησμό

- 1** 15ος -11ος αι. π.Χ. Πρώτο ιερό της θεάς Γης. Μυκηναϊκή εγκατάσταση στους Δελφούς.
- 2** 9ος-8ος αι. π.Χ. Επικρατεί η λατρεία του Απόλλωνος και ξεκινά η λειτουργία του μαντείου. Αναφορά στον πρώτο ναό του Απόλλωνος από ξύλο δάφνης.
- 3** 8ος αι. π.Χ. Αναφορά της πόλης των Δελφών και του ναού του Φοίβου Απόλλωνος στον Όμηρο. Λίθινος ναός του Απόλλωνος, έργο των Τροφωνίου και Αγαμήδη. Το μαντείο χρησιμοδοτεί για την ίδρυση αποικιών από ελληνικές πόλεις.
- 4** α' μισό 7ος αι. π.Χ. Ίδρυση της Δελφικής Αμφικτιονίας και εποπτεία του ιερού. Μεταλλικά αναθήματα με διακοσμητικά θέματα ανατολικής προέλευσης ή έμπνευσης. Σταδιακή εμφάνιση μνημειακών αναθήμετων.
- 5** 650-600 π.Χ. Πολυδάπανα αναθήματα από την Ανατολή επιβεβαιώνουν το οικουμενικό, πολυπολιτισμικό πνεύμα του μαντείου.
- 6** περ. 600-590 π.Χ. Α' Ιερός Πόλεμος (595-585 π.Χ.). Αναδιοργανώνονται τα Πύθια. Το Κρισσαίο πεδίο αφιερώνεται στο μαντείο ως *απείραγκη* κτήση. Διοργανώνεται πολιτικά η πόλη των Δελφών. Χρησμός στην Αθήνα για την αποτροπή λοιμού (596 π.Χ.) και για τη νομοθεσία του Σόλωνα.
- 7** περ. 570/60-500 π.Χ. Μνημειακά αναθήματα γλυπτικής από πόλεις και ιδιώτες. Νάξιοι και Χίοι λαμβάνουν προμαντεία για τα αναθήματα της Σφιγγας και του μεγάλου βωμού αντίστοιχα.
- 8** 548 π.Χ. Καταστρέφεται από πυρκαγιά ο ναός του Απόλλωνος.
- 9** 525-506 π.Χ. Η Αμφικτιονία αναλαμβάνει να κτίσει τον νέο ναό κατόπιν πανελληνίου εράνου, στον οποίο συμμετείχαν και ξένα βασίλεια. Ο ναός ολοκληρώνεται (514-506 π.Χ.) από τους εξόριστους Αθηναίους Αλκμεωνίδες. Ανεγείρονται οι θησαυροί των Σικυωνίων και των Σιφνίων. Μεγαρείς, Κλαζομένιοι και Ποτιδαίτες αναθέτουν στο β' μισό του 6ου αι. π.Χ. θησαυρούς εντός του τεμένους.
- 10** περ. 490 π.Χ. Θησαυρός των Αθηναίων για στέγαση αφιερωμάτων. Προβολή του Θησέα και της Δημοκρατίας.
- 11** 490-479 π.Χ. Χρησμός στον Μαρδόνιο πως, αν οι Πέρσες λεηλατήσουν το μαντείο, θα καταστραφούν. Το μαντείο κρατά στάση υπέρ των Περσών.
- 12** 478-450 π.Χ. Τρικάρηνος δελφικός τρίποδας των Πλαταιών (κοινό ανάθημα των νικητών Ελλήνων). Εξάιρετα αναθήματα πόλεων ως μεμονωμένα αφιερώματα (π.χ. τρόπαια Πλαταιών, Ηνιόχου) και ως αρχιτεκτονικά σύνολα (στοά των Αθηναίων, Λέσχη Κνυδίων).
- 13** 421 π.Χ. Το Μαντείο καθίσταται ανεξάρτητο (Νικίειος Ειρήνη).
- 14** 394 π.Χ. Ο βασιλιάς Αγησίλαος της Σπάρτης αφιερώνει στο Μαντείο μέρος των εκατό ταλάντων από τις εκστρατείες του στη Μ. Ασία.
- 15** 380-370 π.Χ. Ανέγερση της Θόλου στο ιερό της Αθηνάς Προναίας με αρχιτέκτονα τον Θεόδωρο από τη Φώκεια.
- 16** 373 π.Χ. Βράχοι από τις Φαιδριάδες καταστρέφουν τον ναό του Απόλλωνος έπειτα από ισχυρό σεισμό. Οι Δελφικές καταφεύγουν σε ξένη βοήθεια και ολοκληρώνουν τον ναό ως το 330 π.Χ.
- 17** 371 π.Χ. Θησαυρός Θηβαίων για την ήττα της Σπάρτης στα Λεύκτρα. Νάξιοι και Σίφνιοι ανανεώνουν τις προμαντείες τους με την καταγραφή τους στα αρχαιότερά τους αναθήματα.
- 18** 363 π.Χ. Οι Θηβαίοι αποκτούν το δικαίωμα της προμαντείας έναντι οποιουδήποτε άλλου στον κόσμο (πλην των Δελφίων).
- 19** 356-346 π.Χ. Γ' Ιερός Πόλεμος. Οι Φωκείς καταλαμβάνουν και οχυρώνουν τους Δελφούς. Για να αντιμετωπίσουν τα έξοδα του πολέμου, κλέβουν τα χρήματα για την ανέγερση του ναού και απογυμνώνουν τα τεμένη του Απόλλωνος και της Αθηνάς από τα αναθήματά τους. Επέμβαση του Φίλιππου Β' και επιβολή υψηλού προστίμου στους Φωκείς και στέρηση των ψήφων τους από το Αμφικτιονικό Συνέδριο, τις οποίες καταλαμβάνει ο ίδιος (Φιλοκράτειος ειρήνη 346 π.Χ.).
- 20** 339-338 π.Χ. Δ' Ιερός Πόλεμος. Οι Λοκροί της Αμφισσας καταλαμβάνουν τα κτήματα του μαντείου. Ως εντολοδόχος της Αμφικτιονίας ο Φίλιππος Β' των Μακεδόνων επιτίθεται στην Αμφισσα και κατατροπώνει τη συμμαχία Θήβας και Αθήνας στη Χαίρωνεια.
- 21** 337-330 π.Χ. Ο Φίλιππος Β' ενισχύει τον ρόλο των Δελφών. Μετά τη δολοφονία του οι Δελφοί ισορροπούν πολιτικά μεταξύ των μεγάλων δυνάμεων της εποχής, Μακεδόνων, Θεσσαλών, Αιτωλών, Θηβαίων, Αθηναίων. Οι Αθηναίοι αφιερώνουν τον ακανθωτό κίονα στο τέμενος.
- 22** 330-320 π.Χ. Ολοκλήρωση του κλασικού ναού του Απόλλωνος και του γλυπτού του διακόσμου από τον αρχιτέκτονα Σπίνθαρο και τους Αθηναίους γλύπτες Πραξία και Ανδροσθένη. Διοργάνωση εορτών προς τιμήν του Διονύσου.
- 23** τέλη 4ου/ αρχές 3ου αι. π.Χ. Πύργοι και οχυρώσεις κτίζονται στην περιοχή των Δελφών. Η Ρώμη συμβουλεύεται το μαντείο.
- 24** 279 π.Χ. Οι Αιτωλοί συντρίβουν τους Γαλάτες και αναδεικνύονται σε προστάτες του ιερού. Σε ανάμνηση του σωτήριου γεγονότος καθιερώνονται τα Σωτήρια με αθλητικούς, μουσικούς και δραματικούς αγώνες.
- 25** 241-226 π.Χ. Ο Άτταλος Α' της Περγάμου αφιερώνει στο μαντείο την ομώνυμη ανατολική στοά.
- 26** 196 π.Χ. Οι Ρωμαίοι γίνονται ρυθμιστές του ιερού και το μαντείο αποφεύγει να χρησιμοδοτεί για πολιτικά ζητήματα. Ο ύπατος Φλαμίνιος διακηρύσσει στα Ίσθια την ανεξαρτησία των ελληνικών πόλεων από τους Μακεδόνες. Οι Δελφοί τον τιμούν με χάλκινο ανδριάντα.
- 27** 180 π.Χ. Ο Ευμένης Β' της Περγάμου χορηγεί μεγάλα ποσά στους Δελφούς για τη «λιθοποίηση» των κερκίδων του θεάτρου. Το θέατρο ολοκληρώνεται στους αυτοκρατορικούς χρόνους.
- 28** 172 π.Χ. Ο βασιλιάς Περσέας της Μακεδονίας επισκέπτεται το δελφικό μαντείο και συνωμοτεί κατά του βασιλιά Ευμένους Β'.
- 29** 171-168 π.Χ. Η Ρώμη συντρίβει τον Περσέα. Αφιέρωση του αναθήματος του Ρωμαίου νικητή Αιμίλιου Παύλου ως προστάτη των ελληνικών πόλεων.
- 30** 159 π.Χ. Το ιερό εισάγει ως εορτές τα Ευμένεια και τα Αττάλεια κατόπιν κολοσσιαίας χρηματικής δωρεάς του Αττάλου Β' της Περγάμου.
- 31** 146 π.Χ. Ο Λεύκιος Μόμμιος συντρίβει την Αχαϊκή Συμπολιτεία στη Λευκόπετρα. Η Κόρινθος ισοπεδώνεται. Η Ελλάδα γίνεται ρωμαϊκή επαρχία.
- 32** 138 π.Χ. Αναβίωση της μουσικής Πυθαϊδας με σκοπό την τόνωση των καλών σχέσεων Αθήνας-Δελφών. Οι παιάνες της Πυθαϊδας του 138 ή 128 π.Χ. χαράσσονται στον νότιο τοίχο του θησαυρού των Αθηναίων.
- 33** 125 π.Χ. Η Αμφικτιονία τιμά την Αθήνα ως γεννήτρια πολιτισμού και τον αθηναϊκό λαό ως πηγή όλων όσα είναι καλά για την ανθρωπότητα.
- 34** 87-86 π.Χ. Ο Ρωμαίος στρατηγός Σύλλας αφαιρεί από το τέμενος τα πολύτιμα αφιερώματα, τα οποία έχουν απομείνει.
- 35** 85-84 π.Χ. Ίλλυριοί, Θράκες και άλλα μη ελληνικά φύλα συντρίβουν τον ρωμαϊκό στρατό της επαρχίας της Μακεδονίας και λεηλατούν τους Δελφούς. Σβήνει το ιερό πυρ που έκαίγε από αιώνες στο ναό.
- 36** 1ος αι. π.Χ.- 1ος αι. Εισάγονται τα Σεβαστά προς τιμήν των Ρωμαίων αυτοκρατόρων.
- 37** 67 Ο αυτοκράτωρ Νέρων συμμετέχει στα Πύθια και αφαιρεί από το τέμενος αναθήματα για να στολίσει τη νέα του κατοικία στη Ρώμη.
- 38** 84 Ο Δομητιανός επισκευάζει τον ναό του Απόλλωνος κάνοντας χρήση αρχιτεκτονικού υλικού από παλαιότερα μνημεία. Το μαντείο εξαίρει τις ευεργεσίες του σε μνημειακή επιγραφή.
- 39** 117-138 Ο αυτοκράτωρ Αδριανός επισκευάζει πολλά οικοδομήματα και καθιερώνει νέα λατρεία για τον Αντίνοο.
- 40** β' μισό 2ου αι. Ο Πausanias επισκέπτεται το ιερό και γράφει τα *Φωκικά*. Ο Ηρώδης Αττικός εξωραίζει το Στάδιο της πόλης.
- 41** 3ος αι. Επισκευάζεται ο ναός του Απόλλωνος επί του αυτοκράτορος Σεπτίμιου Σεβήρου (193-211 μ.Χ.) και του γιου του Καρακάλλα (198-217 μ.Χ.). Οικοδομείται η Αγορά των Δελφών. Τα Πύθια εξαγονται (από το 180 έως το 268 μ.Χ.) σε πόλεις της Μ. Ασίας, των Βαλκανίων και της Συρίας.
- 42** 330 Ο Μ. Κωνσταντίνος ιδρύει την Κωνσταντινούπολη και μεταφέρει στην νέα Ρώμη τον τρικάρηνο όφι από το δελφικό τέμενος.
- 43** 395 Οριστικό κλείσιμο του μαντείου με διάταγμα του Θεοδοσίου Α'.